

PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR doktorski študij (3. stopnja)

LITERATURA V KONTEKSTU

Koordinator modula: [red. prof. dr. Marko Juvan](#)

Opis modula

Modul *Literatura v kontekstu* bo v obliki preglednih in problemskih predavanj ter seminarskega dela doktorske študentke in študente poučil o spoznanjih in metodah, preizkušenih v raziskovalni praksi Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU. Inštitut se mednarodno prepoznavno posveča sistematični in interdisciplinarni obravnavi književnosti. S sodobnimi metodami in s tehnikami digitalne humanistike zbira, raziskuje in objavlja literarne vire, zgodovinsko interpretira starejše slovensko slovstvo, z vidikov primerjalne književnosti in prostorskih študij analizira slovensko književnost 19. in 20. stoletja, razvija inovativne pristope k literarni teoriji (konceptije literarnega sistema, diskurza, žanra, pripovedi) ter reflektira zgodovino in metode literarne vede.

Izhodišče modula je koncept literature kot diskurza s posebnimi družbenimi funkcijami. Izbirni predmeti modula takó razumljeno literaturo obravnavajo teoretsko, tekstološko, historično in primerjalno v različnih kontekstih, kot so:

- sistem proizvodnje, posredovanja, sprejemanja in obdelave besedil;
- sistem medijev (rokopisi, tisk, knjiga, digitalni mediji);
- literarne institucije (založništvo, društva, knjižnice, literarna veda, literarni kanon itn.);
- družbeno-kulturna razmerja in diskurzi (religija, ekonomija, politika, umetnosti, filozofija itn.);
- družbeni in naravni prostor;
- odnosi med literaturami (regionalni, svetovni).

Predavateljice in predavatelji v svojih raziskavah uporabljajo širok spekter metod: tekstološko-filološke, digitalnohumanistične, idejno- in kulturnozgodovinske, hermenevtične, strukturalno-formalne, sociosemiotične, sistemske, primerjalnoestetske in dialoško komparativistične. Z njimi bodo na predavanjih in seminarjih obravnavali ustvarjalce, besedila, prakse, idejne tokove, stile in zvrsti slovenske književnosti od reformacije do sodobnosti.

Slušateljice in slušatelje bomo vključevali v tekoče raziskovalne projekte in druge dejavnosti Inštituta. Tuji gostujoči predavatelji in predavateljice bodo program dopolnjevali s svojo ekspertizo in metodološkimi pristopi, obenem pa študirajočim omogočili primerjavo med domačimi in tujimi dosežki stroke.

Splošno izbirni predmeti

- 69 - Evropske literature in nacionalizmi
(izr. prof. dr. Marijan Dovič, 6 ECTS);
- 70 - Literarna geografija
(red. prof. dr. Marko Juvan, 6 ECTS);
- 71 - Literatura in likovna umetnost
(doc. dr. Luka Vidmar, 6 ECTS);
- 72 - Modernizmi in avantgarde
(red. prof. dr. Marko Juvan, 6 ECTS);
- 73 - Naratologija
(doc. dr. Alenka Koron, 6 ECTS);
- 74 - Slovensko baročno slovstvo med protestantizmom in razsvetljenstvom
(doc. dr. Matija Ogrin, 6 ECTS);
- 75 - Sociologija (slovenske) literarne institucije
(izr. prof. dr. Marijan Dovič, 6 ECTS);
- 76 - Svetovni sistemi in slovenski literarni diskurz
(red. prof. dr. Marko Juvan, 6 ECTS);
- 77 - Tekstologija in digitalna humanistika
(doc. dr. Matija Ogrin, 6 ECTS);
- 78 - Teorija diskurza in literatura
(doc. dr. Jernej Habjan, 6 ECTS);
- 79 - Zgodovina knjige in cenzure
(doc. dr. Luka Vidmar, 6 ECTS);
- 80 - Življenjepisje: avtobiografija, biografija, spomini, dnevniki, pisma
(doc. dr. Alenka Koron, 6 ECTS).

Opisi splošno izbirnih predmetov modula:

Evropske literature in nacionalizmi

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)
Modul: Literatura v kontekstu
Koda predmeta: 69
Letnik: Brez letnika
Nosilec predmeta: [izr. prof. dr. Marijan Dovič](#)
Predavatelji: izr. prof. dr. Marijan Dovič, red. prof. dr. Marko Juvan,
doc. dr. Luka Vidmar
ECTS: 6
Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur
Vrsta predmeta: izbirni
Jeziki: slovenščina
Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji se bodo seznanili z orodji za raziskovanje odnosov med evropskimi literarnimi kulturami in nacionalnimi gibanji. Pri tem bodo spoznali relevantno domačo in tujo študijsko literaturo (tako teoretično literaturo, zlasti splošne teorije nacionalizma in kulturnega nacionalizma, kot interdisciplinarne in transnacionalne historične raziskave, npr. *Enciklopedija romantičnega nacionalizma v Evropi*), ki je potrebna za takšne raziskave, ter se prek seminarskega dela aktivno pripravili na individualno raziskovalno delo na tem področju.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti

Ni potrebno.

Vsebina

Obravnavana bodo temeljna teoretična in metodološka orodja za raziskovanje odnosov med porajajočimi se nacionalnimi literaturami, kulturnimi nacionalizmi in političnimi narodnimi gibanji. Poudarek bo na Srednji in Jugovzhodni Evropi v obdobju od razmaha razsvetljskih idej sredi 18. stoletja do izteka t. i. dolgega 19. stoletja (do prve svetovne vojne). V nacionalnih gibanjih, ki so se epidemično širila po Evropi (pogosto v okviru večnacionalnih političnih tvorb), je središčno vlogo zavzemal jezik z literaturo. Predstavljeni bodo glavni socialni sistemi, ki so razvijali in razširjali nove ideje, med njimi razsvetljska literarna republika. V institucionalnem in političnem kontekstu bodo obravnavane značilne tendence tega obdobja, kot so interes za jezik, ljudsko glasbo, izdajanje starih besedil, zgodovinopisje in literarno zgodovino, zanimanje za običaje in mitologijo, pisanje nacionalne umetne glasbe, patriotske poezije, historične proze, prirejanje komemoracij in festivalov ipd. Posebna pozornost bo posvečena vlogi literarnega diskurza v omenjenih procesih, pa tudi kanonizaciji »kulturnih svetnikov«, zlasti nacionalnih pesnikov.

Temeljna literatura in viri

- Anderson, Benedict. *Zamišljene skupnosti: o izvoru in širjenju nacionalizma*. Prev. Alja Brglez Uranjek in Andrej Kurillo, spremna beseda Jože Vogrinc. Nova, razširjena izd. Ljubljana: Studia humanitatis, 2007.
- Dovič, Marijan. Kulturni nacionalizem, literatura in *Enciklopedija romantičnega nacionalizma v Evropi*. Krakar Vogel, Boža (ur.) *Slavistika v regijah*: Nova Gorica. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 2013. 38–44.
- Even-Zohar, Itamar. The Role of Literature in the Making of the Nations of Europe. *Applied Semiotics/Sémiotique appliquée* 1.1 (1996): 39–59.
- Goodman, Dena. *The Republic of Letters: A Cultural History of the French Enlightenment*. Ithaca: Cornell UP.
- Helgason, Jón Karl. The Role of Cultural Saints in European Nation States. Sela-Sheffy, Rakefet, Gideon Toury, eds. *Culture Contacts and the Making of Cultures*. Tel Aviv: Tel Aviv University, 2011. 245–254.
- Hobsbawm, Eric J. *Nacije in nacionalizem po letu 1780: program, mit in resničnost*. Prevedla Katarina Rotar. Ljubljana: Založba /*cf., 2007.
- Hroch, Miroslav. From National Movement to the Fully-formed Nation. The Nation Building Process in Europe. *New Left Review* 1/198 (1993): 3–20.
- Juvan, Marko. *Prešernovska struktura in svetovni literarni sistem*. Ljubljana: LUD Literatura, 2012.
- Leerssen, Joep. *National Thought in Europe. A Cultural History*. Amsterdam: Amsterdam UP, 2006.
- Leerssen, Joep. Nationalism and the cultivation of culture. *Nations and Nationalism* 12.4 (2006): 559–578.
- Neubauer, John. Figures of National Poets. Introduction. *History of the Literary Cultures of East-Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries*. (Vol. 4.) Ed. by Marcel Cornis-Pope and John Neubauer. Amsterdam: John Benjamins, 2010. 11–18.
- Quinault, Roland. The Cult of the Centenary, c. 1784–1914. *Historical Research* 71.176 (1998): 303–323.
- Vidmar, Luka. *Zoisova literarna republika. Vloga pisma v narodnih prerodih Slovencev in Slovanov*. Ljubljana: ZRC, 2010.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Literarna geografija

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)
Modul: Literatura v kontekstu
Koda predmeta: 70
Letnik: Brez letnika
Nosilec predmeta: [red. prof. dr. Marko Juvan](#)
Predavatelja: dr. Marjan Dolgan, red. prof. dr. Marko Juvan
ECTS: 6
Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur
Vrsta predmeta: izbirni
Jeziki: slovenščina
Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji se seznanijo z vlogo prostorskega obrata v menjavah paradigem in smeri sodobne humanistike in spoznajo, v čem so nove koncepcije razmerja med prostorom in kulturnimi praksami pomembne za literarno zgodovino (nacionalno in primerjalno). Spoznajo zgodovino interakcij med geoprostorom in literaturo kot prostorsko prakso. Seznanijo se z zgodovino literarnega kartiranja, s strukturo tematskih kart in se naučijo uporabljati GIS-e v analizah literarnega sistema.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Razloženi bodo zgodovina, družbeni kontekst in pomen prostorskega obrata v humanistiki in družboslovju. Po sodobnem razumevanju je prostor ontološko večplasten, dinamičen in družbeno proizveden. Iz te perspektive bo orisana zgodovina razmerij med geografijo in literarno vedo, vključno z razvojem literarnih zemljevidov. Osrednji del predavanj bo posvečen literarni geografiji in kartiranju (zlasti tistemu s pomočjo geografskih informacijskih sistemov) kot analitični metodi za zgodovinsko obravnavo tem, form, žanrov in družbenega življenja književnosti, pa tudi odnosov med literaturami. Natančneje bodo predstavljene raziskave prostora slovenske književnosti.

Temeljna literatura in viri

- Bodenhamer, David. J., John Corrigan in Trevor M. Harris, ur. *The Spatial Humanities: GIS and the Future of Humanities Scholarship*. Bloomington in Indianapolis: Indiana UP, 2010.
- Dear, Michael, Jim Ketchum, Sarah Luria in Douglas Richardson, ur. *Geohumanities: Art, History, Text at the Edge of Place*. London in New York: Routledge, 2011.
- Dolgan, Marjan, Jerneja Fridl in Manca Volk. *Literarni atlas Ljubljane*. Ljubljana: Založba ZRC, 2014.
- Döring, Jörg in Tristan Thielmann, ur. *Spatial Turn. Das Raumparadigma in den Kultur- und Sozialwissenschaften*. Bielefeld: Transcript, 2008.
- Dovič, Marijan, Jernej Habjan in Marko Juvan, ur. *Prostorski obrat v literarni vedi / The Spatial Turn in Literary Studies = Primerjalna književnost* 36.2 (2013).
- Harvey, David. *Kozmopolitstvo in geografije svobode*. Prev. Polona Petek. Ljubljana: Sophia, 2011.
- Juvan, Marko. From Spatial Turn to GIS-Mapping of Literary Cultures. *European Review* 23.1 (2015): 81–96.
- Juvan, Marko, ur. *Prostori slovenske književnosti*. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 2016.
- Moretti, Franco. *Grafi, zemljevidi, drevesa in drugi spisi o svetovni literaturi*. Izbor, prevod, spremna beseda Jernej Habjan. Ljubljana: Studia humanitatis, 2011.
- Perenič, Urška, ur. *Prostor v literaturi in literatura v prostoru = Slavistična revija* 60.3 (2012).

-
- Tally, Robert T. *Spatiality*. London and New York: Routledge, 2013.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Literatura in likovna umetnost

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: : Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 71

Letnik: Brez letnika

Nosilec predmeta: [doc. dr. Luka Vidmar](#)

Predavatelja: dr. Marjan Dolgan, doc. dr. Luka Vidmar

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Študentke in študenti bodo razbirali različne načine interakcij med literarno in likovno umetnostjo ter tako poglobljali razumevanje vloge umetniškega ustvarjanja v človeški družbi. Pri tem bodo usvojili interdisciplinarne metodološke postopke, potrebne za preučevanje tega vprašanja.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Predmet bo analiziral kompleksen odnos med literarno in likovno umetnostjo, torej med literaturo na eni ter arhitekturo, kiparstvom in slikarstvom na drugi strani. Najprej bo prikazal, kako se je razmerje med temi umetnostmi razvijalo od antike do danes in kako so nanj vplivali različni statusi posameznih umetnosti: že v srednjem veku tradicionalno visok status literature in arhitekture ter šele v novem veku povzdignjen status slikarstva in kiparstva. V nadaljevanju bo predmet predstavil glavne načine, na katere so literati uporabljali likovnoumetnostne teme, in glavne načine, na katere so likovni umetniki uporabljali literarnoumetnostne teme. Tovrsten historični in zvrstni pregled bo pokazal na tista stičišča med literarno in likovno umetnostjo, ki so bistvena za umetniškost literarne oziroma likovne umetnine.

Temeljna literatura in viri

- Barthes, Roland. *Mythologies*. Paris: Seuil, 1957.
- Burke, Peter. *Eyewitnessing. The Uses of Images as Historical Evidence*. London: Reaktion Books, 2014.
- Guieu, Jean-Max in Alison Hilton, ur. *Emile Zola and the Arts*. Washington: Georgetown University Press, 1988.
- Sitzia, Emilia. *Art in Literature, Literature in Art in 19th Century France*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 2012.
- Vidmar Luka. Likovnoumetnostna tematika v romanu S poti Izidorja Cankarja. *Primerjalna književnost* 30.2 (2007): 123–138.
- Vidmar, Luka. *Ljubljana kot novi Rim. Akademija operozov in baročna Italija*. Ljubljana: SAZU (Biblioteka 15), 2013.

- Wagner, Peter: *Reading Iconotexts. From Swift to the French Revolution*. London: Reaktion Books, 1995.
- Wagner, Peter, ur. *Icons, Texts, Iconotexts. Essays on Ekphrasis and Intermediality*. Berlin, New York: de Gruyter, 1996.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoji za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Modernizmi in avantgarde

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 72

Letnik: Brez letnika

Nosilec predmeta: [red. prof. dr. Marko Juvan](#)

Predavatelji: izr. prof. dr. Marijan Dovič, red. prof. dr. Marko Juvan, mag. Jožica Jola Škulj, dr. Andraž Jež

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji bodo spoznali zgodovinske podlage za razlikovanje pojmov »moderna«, »modernost«, »modernizem« in »avantgarda«. Spoznali bodo poetološko logiko in filozofske podlage modernističnih del v poeziji, prozi in dramatik. Seznanili se bodo z jezikovno-kulturnimi in historičnimi različicami modernizma v Evropi in zunaj nje. Spoznali bodo vlogo avantgardističnih praks na Slovenskem in v Jugovzhodni Evropi. Naučili se bodo tehnik branja in analize modernističnih in avantgardističnih tekstov.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Cilj predavanj je konsistentno in historično-poetološko razložiti diskurzivno formacijo modernizma in njeno pojmovanje resnice. Periodizacijska vsebina modernizma bo razložena v sečišču primerjalne literarne vede, lingvistike in filozofije. Kompleksnost modernističnih strategij, ki je s protislovno sistemskostjo zaobsežena v logiki obdobja, lahko svoja specifična določila veljavno razkrije šele prek delimitacije pojmov modernizem in modernost, modernizem in moderna ter modernizem in avantgarda. Zadrege z uveljavitvijo pojma modernizem v posameznih evropskih literaturah so posledica modernistične heterogenosti in planetarnosti. Predavanja bodo obravnavala krizo zavesti in logiko modernističnega obrata, modernistično odgovornost forme, zgodovinske avantgarde v Jugovzhodni Evropi ter povezave modernizma in avangardizmov z drugimi umetniškimi praksami. Slovensko gradivo bo vpeto v primerjalne kontekste.

Literatura

- Berg, Christian idr., ur. *The Turn of the Century: Modernism and Modernity in Literature and the Arts*. Berlin in New York: de Gruyter, 1995.
- Bradbury, Malcolm in James McFarlane, ur. *Modernism, 1890-1930*. Harmondsworth in New York: Penguin, 1991.

- Bru, Sascha idr., ur. *Europa! Europa? The Avant-Garde, Modernism and the Fate of a Continent*. Berlin in New York: de Gruyter, 2009.
- Bürger, Peter. *Theory of the Avant-Garde*. Prev. Michael Shaw. Minneapolis: U of Minnesota P, 1984.
- Calinescu, Matei. *Five Faces of Modernity: Modernism, Avant-Garde, Decadence, Kitsch, Postmodernism*. Durham: Duke UP, 1987.
- Caughie, Pamela, ur. *Disciplining Modernism*. New York: Palgrave, 2010.
- Dović, Marijan. Slovenska zgodovinska avantgarda med kozmopolitizmom in perifernostjo. *Svetovne književnosti in obrobja*. Ur. Marko Juvan. Ljubljana: Založba ZRC, 2012. 297–320.
- Eysteinson, Ástráður. *The Concept of Modernism*. Cornell UP, 1992.
- Eysteinson, Ástráður in Vivian Liska, ur. *Modernism 1–2*. Amsterdam in Philadelphia: John Benjamins, 2007.
- Fokkema, Douwe W. *Literary History, Modernism and Postmodernism*. Amsterdam in Philadelphia: John Benjamins, 1984.
- Giles, Steve, ur. *Theorizing Modernism. Essays in Critical Theory*. London in New York: Routledge, 1993.
- Husserl, Edmund. *Kriza evropskega človeštva in filozofija*. Prev. Tine Hribar. Maribor: Obzorja, 1989.
- Juvan, Marko. Kosovel in hibridnost modernizma. *Primerjalna književnost* 28.posebna številka (2005): 57–71.
- Juvan, Marko. Modernistična estetika emocij in lirski diskurz. *Slavistična revija* 58.1 (2010): 157–169.
- Nicholls, Peter. *Modernisms. A Literary Guide*. Berkeley in Los Angeles: U of California P, 1995.
- Ross, Stephen, ur. *Modernism and Theory: A Critical Debate*. Abingdon (Oxon) in New York: Routledge 2009.
- Škulj, Jola. Paul de Man in pojem modernizem. *Primerjalna književnost* 14.2 (1991): 41- 49.
- Škulj, Jola. Modernost in modernizem. *Primerjalna književnost* 18.2 (1995): 17-30.
- Škulj, Jola. Dialogizem kot nefinalizirani koncept resnice: Literatura 20. stoletja in njena logika inkonkluzivnosti. *Primerjalna književnost* 19.2 (1996): 37-48.
- Škulj, Jola. Modernizem in poteze v lirski, narativni in dramski formi. *Primerjalna književnost* 21.2 (1998): 45–74.
- Whitworth, Michael H., ur. *Modernism*. Oxford: Blackwell, 2007.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoji za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Naratologija

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 73

Letnik: Brez letnika

Nosilka predmeta: [doc. dr. Alenka Koron](#)

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji se seznanijo s kratko zgodovino naratologije od antike do danes in razumejo specifiko naratološkega pristopa v primerjavi s kontekstualnimi. Spoznajo širši in ožji pojem pripovedi in se

seznanijo z vlogo pripovedi v konstituciji jaza. Seznanijo se s pojmom pripovednega obrata in razumejo njegovo vlogo v sodobnem družboslovju in humanistiki. Spoznajo analitično-deskriptivni pristop k pripovedi, različne pripovedne tehnike in se naučijo uporabljati osnovni instrumentarij za analizo verbalnih pripovedi.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Predstavljena bo zgodovina naratologije od antike do sodobne postklasične faze in razmerje naratoloških do kontekstualnih raziskav pripovedi. Po sodobnem razumevanju pripovedi niso le literarni, ampak tudi širši medijski in kulturni pojav, ki nam s svojo epistemološko strukturo pomaga osmišljati sebe in svet, zaradi česar je naratologijo ali teorijo pripovedi mogoče videti tudi kot poskus osvetlitve in krepitev pripovedne kompetence. V tej perspektivi bo razložen pojem pripovednega obrata, ki je pred nedavnim zajel humanistiko in družboslovne vede. Osrednji del predavanj bo posvečen analitično-deskriptivni metodi obravnavanja pripovedi (elementom pripovedne strukture, pripovednim tehnikam). V ospredju obravnave bodo verbalne pripovedi.

Temeljna literatura in viri

- Alber, Jan in Monika Fludernik. *Postclassical Narratology: Approaches and Analysis*. Columbus: Ohio State University, 2010.
- Fludernik, Monika. *An Introduction to Narratology*. London in New York: Routledge, 2009.
- Herman, David, Manfred Jahn in Marie-Laure Ryan, ur. *Routledge Encyclopedia of Narrative Theory*. London in New York: Routledge, 2005.
- Herman, David, ur. *The Cambridge Companion to Narrative*. Cambridge in New York: Cambridge University Press, 2007.
- Kindt, Tom in Hans-Harald Müller, ur. *What is Narratology? Questions and Answers Regarding the Status of a Theory*. Berlin in New York: De Gruyter, 2003.
- Koron, Alenka. *Sodobne teorije pripovedi*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2014.
- Koron, Alenka. Pripovedni prostor v *Idini kocki* Suzane Tratnik. Marko Juvan, ur.: *Prostori slovenske književnosti*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2016. 299–311.
- Phelan, James. *Living to Tell about it: A Rhetoric and Ethics of Character Narration*. Ithaca in London: Cornell University Press, 2005.
- Phelan, James in Peter J. Rabinowicz, ur. *A Companion to Narrative Theory*. Malden, MA: Blackwell, 2005.
- Zupan Sosič, Alojzija. Postklasična teorija pripovedi. *Slavistična revija* 61.3 (2013). 495–506.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Slovensko baročno slovstvo med protestantizmom in razsvetljenstvom

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

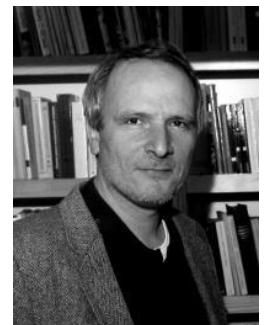
Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 74

Letnik: Brez letnika

Nosilec predmeta: [doc. dr. Matija Ogrin](#)

Predavateljji: dr. Monika Deželak Trojar, doc. dr. Matija Ogrin,

doc. dr. Luka Vidmar

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji pridobijo razumevanje in uvid v transformacije slovstvenih zvrsti in oblik v času po reformaciji in do nastopa moderne estetske književnosti 19. stoletja. Razumejo razloge in mehanizme recepcije, po katerih so nekatera dela 17. in 18. stoletja postala zelo znana, druga pa ostala popolnoma neznana. Samostojno lahko ocenijo, na katerih področjih ali gradivskih sklopih so možne njihove nadaljnje raziskave še povsem ali večidel neraziskanih vidikov starejšega slovenskega slovstva.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Predmet predstavi sintezo novejših ugotovitev o baročnem slovstvu na Slovenskem kot kompleksnem procesu transformacij duhovne in literarne kulture med dobama protestantizma in razsvetljenstva. V povezavi s temi spremembami in v luči novega gradiva, odkritega v zadnjih letih, predmet predstavi pregled piscev, zvrsti in slovstvenih oblik, rabljenih tako v religioznih kakor posvetnih delih, napisanih v slovenščini kakor tudi v drugih jezikih (zlasti nem. in lat.). Posebna pozornost je posvečena izteku poznega baroka in njegovemu trdoživemu nadaljevanju v nekaterih plasteh literarne kulture, ki sega še pozno v dobo razsvetljenstva ali celo onkraj nje. Predstavljen je konflikt med baročno in razsvetljsko kulturo, ki se izraža v podaljšanem obstoju baročne rokopisne kulture oziroma v povečani vlogi rokopisov kot posrednikov književnih besedil. Osvetljena je problematika literarnih zvrsti, zlasti manj znane pridižne in meditativne proze (redovniški pisci med frančiškani, jezuiti, kapucini) ter vpliv retorike, ki je v tem slovstvu imela vlogo poetike. Predstavljena so novejša odkritja na področju zgodnje slovenske dramatike, zlasti pasijonskih iger (Škofjeloški, Kapelski pasijon), kot tudi vprašanja preoddaje slovenskih pesemskih besedil v procesu njihovega osamosvajanja od povezave z napevom proti samostojnemu pesniškemu tekstu.

Temeljna literatura in viri

- Deželak Trojar, Monika. *Skalarjev rokopis 1643: Editio princeps. Znanstvenokritična izdaja*. Celjska Mohorjeva družba; Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, 2011.
- Juvan, Marko. Baročne pridige in citatno povzemanje izročila. *Vezi Besedila. Študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura, 2000.
- Ogrin Matija (ur.): *Register slovenskih rokopisov 17. in 18. stoletja*. Neznani rokopisi slovenskega slovstva (NRSS), 2011 <<http://ezb.ijs.si/nrss/>>.
- Ogrin, Matija, Monika Deželak Trojar et. al.: *Škofjeloški pasijon: znanstvenokritična izdaja*. Celjska Mohorjeva družba; Slovenska akademija znanosti in umetnosti; ZRC SAZU, 2009.
- Pogačnik, Jože, Jože Faganel (ur.). *Zbornik o Janezu Svetokriškem: prispevki s simpozija v Vipavskem Križu, 22.-24. aprila 1999*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2000.
- Pogačnik, Jože, Kajetan Gantar in Jože Faganel. *Palmarium empyreum: spremne študije*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2001.
- Prunč, Erich, Ogrin, Matija (ur.). *Kapelski pasijon. Editio princeps. Znanstvenokritična izdaja*. ZRC SAZU, 2016.
- Vidmar, Luka. Ljubljanski škofijski duhovniki kot pisci latinskih in nemških del v dobi baroka in razsvetljenstva. *Ljubljanska škofija : 550 let*. Ljubljana: Nadškofija Ljubljana, 2011. 437–456.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Sociologija (slovenske) literarne institucije

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 75

Letnik: Brez letnika

Nosilec predmeta: [izr. prof. dr. Marijan Dovič](#)

Predavatelja: izr. prof. dr. Marijan Dovič, doc. dr. Jernej Habjan

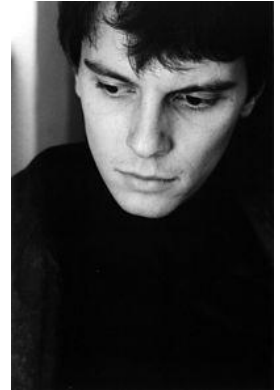
ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Cilj predmeta je seznaniti slušateljice in slušatelje s pomenom, ki ga imajo literarne institucije nasploh za delovanje literarnih sistemov, orisati njihov zgodovinski razvoj (s sociološkega vidika) ter podrobneje razčleniti njihove tipe in oblike. Zlasti pozorno bo obravnavan koncept kanona in opozicija nacionalni kanon – kanon svetovne literature. Ob tem bodo slušatelji spoznali relevantno domačo in tujo študijsko literaturo (zlasti teoretično literaturo) ter se prek seminarskega dela aktivno pripravili na individualno raziskovalno delo.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Z vidika sistemsko-empirične literarne sociologije bodo obravnavane različne oblike in tipi literarnih institucij: od delovalnih vlog v literarnem sistemu (proizvajalec, posrednik, sprejemnik, obdelovalec) in posredniških ustanov (revije, založbe itn.), literarnih nagrad do literarnega kanona. Posebna pozornost bo namenjena ustanovam in praksam kanonizacije oz. razvoju nacionalnega literarnega kanona kot ključne materialne podlage kulturnega spomina. Obravnava bo historična (na slovenskem gradivu) in primerjalna (v evropskem kontekstu).

Temeljna literatura in viri

- Bourdieu, Pierre. *Les règles de l'art : genèse et structure du champ littéraire*. Pariz: Seuil, 1992.
- Dovič, Marijan. *Sistemske in empirične obravnave literature*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2004.
- Dovič, Marijan. *Slovenski pisatelj*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2007. (Studia litteraria.)
- Dovič, Marijan, Jernej Habjan in Aleš Vaupotič (ur.). »Kdo izbere?« *Literatura in literarno posredništvo / "Who Chooses?" Literature and Literary Mediation. Primerjalna književnost 33.2* (2010).
- Dovič, Marijan, Jernej Habjan in Marko Juvan (ur.). *The Book and the Economy of Cultural Spaces. Primerjalna književnost 35.1* (2012).
- Habjan, Jernej. *Literatura med dekonstrukcijo in teorijo*. Ljubljana: Založba /*cf., 2014.
- Močnik, Rastko. *Julija Primic v slovenski književni vedi*. Ljubljana: Sophia, 2006.
- Perenič, Urška. *Empirija v literarni vedi*. Ljubljana: ZIFF, 2014.
- Schmidt, Siegfried J. *Die Selbstorganisation des Sozialsystems Literatur im 18. Jahrhundert*. Frankfurt ob

Majni: Suhrkamp, 1989.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Svetovni sistemi in slovenski literarni diskurz

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)
Modul: Literatura v kontekstu
Koda predmeta: 76
Letnik: Brez letnika
Nosilec predmeta: [red. prof. dr. Marko Juvan](#)
Predavatelja: doc. dr. Jernej Habjan, red. prof. dr. Marko Juvan
ECTS: 6
Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur
Vrsta predmeta: izbirni
Jeziki: slovenščina
Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji bodo spoznali in preizkusili analitično vrednost svetovno-sistemskega pristopa h kulturni produkciji. Seznanili se bodo z zgodovino pojma in praks svetovne literature od začetkov 19. stoletja (britanski cikel v razvoju svetovne ekonomije) do današnje globalizacije in njene krize (upad ameriškega cikla). Ugotovili bodo, kakšna sta vloga prevoda in založništva v mednarodnem obtoku in nadnarodni kanonizaciji literature. Spoznali bodo, kakšna je v okviru sistemskih asimetrij vloga (pol)perifernih literarnih sistemov, kakršen je slovenski.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Na ozadju teorij globalizacije in svetovnih sistemov bo razložena razlika med predmoderno in moderno medliterarnostjo. Menjave med slovstvi v različnih jezikih, znane že od predantične dobe naprej, so od 18. stoletja naprej naddoločene z asimetričnimi (in tržnimi) razmerji med jedri in obrobji v nastajajočem svetovnem literarnem sistemu. Prikazano bo, ali in kako se svetovni literarni sistem sklada s sistemi gospodarstva in politike. V drugem delu predavanj bodo študentke in študenti spoznali, kako se je od 18. stoletja naprej slovenska književnost, zamišljena kot estetska in »narodotvorna« praksa, vzpostavljala v razmerju s svetovnim literarnim sistemom in njegovimi regionalnimi podsistemi. V ospredju pozornosti bosta poezija in roman.

Temeljna literatura in viri

- D'haen, Theo, César Domínguez in Mads Rosendahl Thomsen, ur. *World Literature: A Reader*. London & New York: Routledge, 2012.
- D'haen, Theo. *The Routledge Concise History of World Literature*. London: Routledge, 2012.
- Damrosch, David. *What Is World Literature?* Princeton: Princeton UP, 2003.
- Đurišin, Dionýz. *Čo je svetová literatúra*. Bratislava: Obzor, 1992.
- Frank, André Gunder & Barry K. Gills. The Five Thousand Year World System: An Interdisciplinary Introduction. *Humboldt Journal of Social Relations* 18.1 (1992): 1–80.
- Juvan, Marko, ur. *Svetovne književnosti in obrobja*. Ljubljana: Založba ZRC, 2012.

- Juvan, Marko, ur. *World Literatures from the 19th to the 21st Century = CLCWeb: Comparative Literature and Culture* 15.5 (2013).
- Juvan, Marko. *Prešernovska struktura in svetovni literarni sistem*. Ljubljana: LUD Literatura, 2012.
- Moretti, Franco. *Grafi, zemljevidi, drevesa in drugi spisi o svetovni literaturi*. Izbor, prevod, spremna beseda Jernej Habjan. Ljubljana: Studia humanitatis, 2011.
- Virk, Tomo. *Primerjalna književnost na prelomu tisočletja: kritični pregled*. Ljubljana: Založba ZRC, 2007.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Tekstologija in digitalna humanistika

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 77

Letnik: Brez letnika

Nosilec predmeta: [doc. dr. Matija Ogrin](#)

Predavatelji: dr. Monika Deželak Trojar, doc. dr. Matija Ogrin, doc. dr. Luka Vidmar

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji razumejo ključne teoretične koncepte računalniško podprte analize besedil. Spoznajo praktične postopke in mednarodno uveljavljene standarde za elektronsko označevanje, analizo in prikaz tekstov. Na tej osnovi so zmožni ob pomoči mentorja sami koncipirati, izgotoviti in na spletu objaviti lastna elektronska znanstvena besedila zahtevnejših stopenj digitalne humanistike, kakor so besedilni korpus, slovar ali znanstvenokritična izdaja.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Predmet predstavi izhodišča sodobne tekstologije in njihove praktične tehnološke aplikacije v digitalni humanistiki. Kot ključno načelo je pojasnjeno razlikovanje med dokumentom kot zgodovinskim artefaktom ali nosilcem teksta na eni strani in tekstom kot človekovo duhovno (intelektualno) stvaritvijo na drugi strani. Iz velike razlike v ontološkem modusu enega in drugega so izpeljana vodila različnih usmeritev edicijske tehnike in z njo povezanega znanstvenega izdajanja besedil. Ob tem je podrobneje prikazano, kako so tradicionalne filološke metode udeležene ali razvite v sodobnih digitalnih tehnologijah, prirejenih za zbirke elektronskih besedil, jezikoslovne korpuse in slovarje, za analizo rokopisov in za pripravo znanstvenokritičnih izdaj. Predstavljeni so postopki elektronske obdelave besedil v humanistiki (Smernice konzorcija Text Encoding Initiative) in ustrezajoča orodja ter spletni servisi, ki uporabniku povečajo možnosti neodvisnega dela, zlasti z gledišča priprave elektronskih edicij, stilometrije in korpusnih analiz.

Temeljna literatura in viri

- Burnard, Lou. *Encoding Standards for the Electronic Edition. Znanstvene izdaje in elektronski medij*. Ur.

Matija Ogrin. Ljubljana: Založba ZRC, 2005. 12-67. <<http://nl.ijs.si/e-zrc/bib/eziss-Burnard.pdf>>.

- Burnard, Lou, Katherine O'Brien O'Keefe, John Unsworth (ur.). *Electronic Textual Editing*. New York: MLA, 2006. E-objava: <http://www.tei-c.org/About/Archive_new/ETE/Preview/>.
- Erjavec, Tomaž, Matija Ogrin. E-Slomšek: elektronska znanstvenokritična izdaja retorske proze 19. stoletja po standardu XML TEI. *Jezikovne tehnologij : zbornik 7. mednarodne multi-konference Informacijska družba IS 2004*, Ljubljana: Institut "Jožef Stefan", 2004. 87-93.
- Fraistat, Neil, Flanders Julia (ur.). *The Cambridge companion to textual scholarship*. New York: Cambridge University Press, 2013
- Greetham, David C. *Textual scholarship: an introduction*. New York: Garland publishing, 1994.
- Greetham David C. (ur.). *Scholarly editing : a guide to research*. New York: Modern Language Association of America, 1995.
- Gumbrecht, Hans Ulrich: *The powers of philology: dynamics of textual scholarship*. Urbana, Chicago: University of Illinois Press, 2003.
- Robinson, Peter. Current issues in making digital editions of medieval texts—or, do electronic scholarly editions have a future? *Digital Medievalist* 1.1 (2005) <<http://www.digitalmedievalist.org/>>.
- Tanselle, G. Thomas. *A Rationale of Textual Criticism*. U of Pennsylvania P, 1992.
- Tanselle, G. Thomas. The Varieties of Scholarly Editing. *Scholarly Editing. A guide to Research*. MLA, New York 1997. 9–32.
- TEI Consortium, ur. *Guidelines for Electronic Text Encoding and Interchange*. Version 2.7.0. 16th September 2014. TEI Consortium. <<http://www.tei-c.org/Guidelines/P5/>>.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Teorija diskurza in literatura

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 78

Letnik: Brez letnika

Nosilec predmeta: [doc. dr. Jernej Habjan](#)

Predavatelj; doc. dr. Jernej Habjan, red. prof. dr. Marko Juvan,

doc. dr. Alenka Koron

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušatelji in slušateljice se seznanijo s splošnimi potezami teorije diskurza ter v tem okviru predvsem s teorijo govornih dejanj in njene recepcije v sodobni kontinentalni filozofiji in literarni teoriji. S tem pridobijo kompetence na področjih diskurzivne analize, literarne interpretacije in kritične refleksije performativnih praks.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Obpravnavali bomo pojmovanja literature v teorijah diskurza. V ospredju bo vloga literature v teoriji govornih dejanj od Johna L. Austina prek Jacquesa Derridaja do Judith Butler. Orisali bomo proces, ki vodi od Austinove konstitutivne izključitve estetskih izjav iz množice govornih dejanj do utemeljitve govornih dejanj prav na estetskih izjavah pri Judith Butler. Literatura se bo tako izkazala za diskurz, ki ga na eni strani mukoma izžene Austinova nomotetična, kritična znanost performativa, na drugi pa prav tako mukoma slavi idiografična, topična ekspertna vednost Judith Butler. Ta literaturi zadolžena kontinentalna recepcija Austinove analitične filozofije pa bo podlaga za predstavitev sodobnih literarnovednih obravnjav literature kot diskurza.

Temeljna literatura in viri

- Austin, John L. *Kako napravimo kaj z besedami*. Prevod Bogdan Lešnik. Ljubljana: ŠKUC in ZIFF, 1990.
- Butler, Judith. O lingvistični ranljivosti. Prevod Peter Klepec. *Problemi* 51.9–10 (2011): 5–53.
- Cavell, Stanley. Kaj je Derrida hotel od Austina? Prevod Jernej Habjan. *Problemi* 49.5–6 (2011): 137–159.
- Derrida, Jacques. Signatura dogodek kontekst. Prevod Simona Perpar in Uroš Grilc. Aleš Pogačnik, ur.: *Sodobna literarna teorija*. Ljubljana: Krtina, 1995. 119–141.
- Gorman, David. The Use and Abuse of Speech-Act Theory in Criticism. *Poetics Today* 20.1 (1999): 93–119.
- Habjan, Jernej. *Literatura med dekonstrukcijo in teorijo*. Ljubljana: Založba /*cf., 2014.
- Juvan, Marko. *Literarna veda v rekonstrukciji*. Ljubljana: LUD Literatura, 2006. [29–54.]
- Koron, Alenka. Teorija/teorije diskurza in literarna veda (1. del). *Primerjalna književnost* 27.2 (2004): 97–117.
- Miller, J. Hillis. Performativity as Performance / Performativity as Speech Act. *South Atlantic Quarterly* 106.2 (2007): 219–235.
- Močnik, Rastko. Didaktičen načrt. Prevod Janko Zlodre. *Problemi–Razprave* 24.4–5 (1986): 72–83.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Zgodovina knjige in cenzure

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)
Modul: Literatura v kontekstu
Koda predmeta: 79
Letnik: Brez letnika
Nosilec predmeta: [doc. dr. Luka Vidmar](#)
Predavatelji: dr. Marjan Dolgan, izr. prof. dr. Marijan Dovič,
doc. dr. Luka Vidmar
ECTS: 6
Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur
Vrsta predmeta: izbirni
Jeziki: slovenščina
Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Študentke in študenti se bodo seznanili s pomenom knjige, pomenom njenega prenašanja znanja in ne nazadnje pomenom preprečevanja tega znanja v različnih dobah in v zgodovini sploh. Usvojili bodo temeljno

domačo in tujo literaturo o tej temi in glavne metodološke postopke za njeno preučevanje.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni potrebno.

Vsebina

Predmet bo predstavil zgodovino knjige, in sicer, na kakšne načine so različne kulture od antike do danes ustvarjale, razširjale, prenašale in sprejemale tekste. Pregled bo vključil različne materialne, kulturne in teoretske nosilce, vidike in oblike knjige, med njimi rokopisno, tiskano in digitalno knjigo. Pri obravnavi vsakega zgodovinskega obdobja bodo orisane družbene, ekonomske in kulturne razmere, ki so določale tedanjo formo in vsebino knjige. Prav tako bodo vsakokrat analizirani glavni elementi knjižne kulture, na primer pozicija avtorja, urednika, založnika in tiskarja, načini objavljanja in trgovanja, vrste knjižnic, proces kanonizacije, obseg pismenosti, obzorje bralne javnosti itn. Posebna pozornost bo posvečena različnim oblikam knjižne cenzure do začetka 21. stoletja, med drugim požigom, indeksom in avtocenzuri.

Temeljna literatura in viri

- Chartier, Roger. *Red knjig : bralci, avtorji in knjižnice v Evropi med 14. in 18. stoletjem*. Prev. Saša Jerele. Spreml. beseda Maja Breznik. Ljubljana: Sophia, 2011.
- Darnton, Robert: *The Literary Underground of the Old Regime*. Cambridge, London: Harvard UP, 1982.
- Dolgan, Marjan, Jerneja Fridl in Manca Volk. *Literarni atlas Ljubljane*. Ljubljana: Založba ZRC, 2014.
- Dovič, Marijan, ur. *Literatura in cenzura: Kdo se boji resnice literature? / Literature and Censorship: Who is afraid of the Truth of Literature? = Primerjalna književnost 31* (2008).
- Dovič, Marijan, Jernej Habjan, Marko Juvan, ur. *The Book and the Economy of Cultural Spaces. Primerjalna književnost 35.1* (2012).
- Howard, Nicole. *The Book. The Life Story of a Technology*. Baltimore: The Johns Hopkins UP, 2009.
- Juvan, Marko. Kulturni obtok in knjiga: književnost, vednost, prostor in ekonomija (uvodni zaris) = Cultural circulation and the book: literature, knowledge, space, and economy (an introduction). *Primerjalna književnost 35. 1* (2012): 11–35.
- Lærke, Mogens, ur. *The Use of Censorship in the Enlightenment*. Leiden, Boston: Brill, 2009.
- Pettegree, Andrew: *The Book in the Renaissance*. New Haven, London: Yale UP, 2011.
- Vidmar, Luka. Prepovedane knjige na Kranjskem od indeksa Pavla IV. (1559) do indeksa Pija VI. (1786). *Svetovne književnosti in obrobja*. Ur. Marko Juvan. Ljubljana: Založba ZRC (Studia litteraria), 2012. 233–262.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

Življenjepisje: avtobiografija, biografija, spomini, dnevniki, pisma

Program: Primerjalni študij idej in kultur (3. stopnja)

Modul: Literatura v kontekstu

Koda predmeta: 80

Letnik: Brez letnika

Nosilka predmeta: [doc. dr. Alenka Koron](#)

ECTS: 6

Obseg: predavanja 30 ur, seminar 30 ur, konzultacije 30 ur

Vrsta predmeta: izbirni

Jeziki: slovenščina

Metode poučevanja in učenja: predavanja, seminar

Cilji in kompetence

Slušateljice in slušatelji se seznanijo s sodobno terminologijo na področju življenjskih pripovedi in fenomenologijo žanrov ter razumejo distinkcije med njimi. Spoznajo sodobno teorijo življenjepisa in se seznanijo z novim razmerjem literarne vede do sodobnih življenjepisnih praks zlasti v luči vloge avtobiografije pri spominski konstrukciji individualnih in kolektivnih identitet. Seznanijo se tudi z zgodovino avtobiografskega diskurza na Slovenskem od zgodnjih začetkov do sodobnih pojavitev.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti

Ni potrebno.

Vsebina

Po sodobnem razumevanju vključuje življenjepisje (*life writing*) kot podpodročje življenjskih pripovedi (*life narratives*) množico literarnih, »polliterarnih« in neliterarnih žanrov, kot so avtobiografija, biografija, spomini, dnevniki ali pisma. Sodobna teorija in praksa življenjepisa bosta predstavljeni z vidika literarne vede. Podrobneje bodo osvetljeni osrednji zvrstni pojmi sodobnega življenjepisa in distinkcije med njimi, razložena pa bo tudi vloga življenjepisa pri spominski konstrukciji individualnih in kolektivnih identitet. Posebna pozornost bo posvečena avtobiografskemu diskurzu na Slovenskem od njegovih zgodnjih pojavitev do sodobnosti.

Temeljna literatura in viri

- Anderson, Linda. *Autobiography*. London: Routledge, 2001.
- Bandelj, David. *V iskanju jaza: Teorija in praksa dnevniške književnosti*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, 2013.
- Jensen, Meg in Jane Jordan. *Life Writing: The Spirit of the Age and the State of the Art*. Newcastle upon Tyne, 2009.
- Koron, Alenka in Andrej Leben, ur. *Avtobiografski diskurz: Teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011.
- Lee, Hermione. *Biography: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Leben, Andrej. O avtobiografiji z vidika sodobne genologije in sistemske teorije. *Primerjalna književnost*, 30.1 (2007). 83–95.
- Marcus, Laura. *Autobiographical Discourse: Theory, Criticism, Practice*. Manchester: Manchester University Press.
- Olney, James, ur. *Autobiography: Essays Theoretical and Critical*. Princeton, Princeton University Press, 1980.
- Ricoer, Paul. *Sebe kot drugega*. Prevedla Nastja Skrušny Babin. Ljubljana: KUD Apokalipsa, 2011.
- Smith, Sidonie in Julia Watson. *Reading Autobiography: A Guide for Interpreting Life Narratives*. 2. izd. Minneapolis in London: University of Minnesota Press, 2010.

Načini ocenjevanja

- Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
- Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.